

MÁLTEIGURIN

Tađ forpestađa máliđ

Nú í vikuni kundi útvarpið kunngera, at tingmenn ætlaðu »at taka yvir kirkjuna«.

'At taka yvir' verður í gerandismáli brúkt í nakað sama týðningu sum 'at loysa av'. Vit kunnu siga, at tá ið Brundtland legði frá sær, tók Jagland yvir. Vit hava eisini máliskuna 'taka út yvir' í týðninginum 'bera í bøtufłaka fyr'.

Men útvarpið meinti nakað heilt annað. Meiningin var að boða lurtarunum frá, að summir tingmenn nú vilja *yvir-taka* kirkjuna (frá ríkissamtöngum). Men í tí nýggju ml-trúnni eru samansett sagnorð og sagneiðir mistonkling; har skal forstafvildi ella tað fyrra liðið helst hoggast av, og hevur orðaféllið ávirki, so skal tað flytaft afturum. Soleið- is fáa vír stuttlig málblómstur sum: taka yvir kirkjuna, taka aftur uppskotið, fáa inn hoyggjó, taka inn snørið, geva yvir skarvin...

Í Kryddinum hjá Dimmalettingingu vit at vita, at ein ófantaligur pápi í árávis hevði «pestað lívið» hjá syninum. Nú er einki, sum eitur 'at pesta', men við tí nýggja avhövdjarlærdóminum í huga kanna tann gløggi lesarin rokna út, at málkryddaríð skuldi forstandast sum 'forpesta'. Tann vánaligi pápin hevði forpestað sínum neydars børnum lívið.

So er spurningurin: hví kubbar blaðmaðurin forstavislið
 auðrúnum, so at bara bulurin 'pesta' verður eftir? Er
 hetta nymodernistiskur skaldskapur, ella er hetta áhvøð-
 ving av orðum, sum sliktis donsum? Tað man vera tað
 seinna. Men um tann skrivandi heldur, at 'for-' er danskt,
 so tekur hann feil; fá orð eru so supernorrøn sum forstavislið
 'for-', sum vit hava í orðnum sum forfedrar, formaður,
 forkoma, forganga og forvinna.

Tað verður trilmigt og illognt í föroyskum tekstum, um vit nú skulu avhenda øll for-órðini. Vit kunnu so ikki longur siga forberg og forbiðin og forbrendur. Í staðin fyri at forfylgia skulu vit bara fylgia, og tann, sum fyrr var forfarður, verður nú bara fardur. Ein málþjóssari er ikki longur forheraður, men bara heraður, og tann málgóði lesarin forsyndast ikki longur, hann bara syndast. Tað kann henda álvarsligar skaði, um vit fara at siga 'svinna' í staðin fyri 'forsvinna', 'standa' í staðin fyri 'forstanda', 'máa' í staðin fyri 'formáa' ella 'slá' í staðin fyri 'forsláa', og 'koma' í staðin fyri 'forkoma'. Onkur, sum er bangin fyri at fara á rókfund, kann siga: eg verði etin. Og tað er nakað annað enn at vera *foretin*.

At 'taka yvir' og 'yvirtaka' eru hvørt sitt. Upp á sama máta sum at 'skumpa undir konuna' og 'skumpa konuna undir' eru hvørt sitt. Tað fyrra peikar á gott lag; maðurin hevur hoyrt okkurt stuttligt og gevur konuni tekn við alþógn. Men í tí seinna fornum er stóðan kriminell; maðurin hevur forbrotið seg og er í ferð við at fjala óbótagerðina við snaknum.

Men það verður snópislegt, tá ið kirkjan skal takast yvir, og forkirkjan má standa eftir.

C.

132	ARODIN FANTASI	FUGLUR	BRUSEL d	TYR- LAND	JATTAN	BÆR- SERK	FYLTUR	FLODDUR i DK	URAN	A- SKRIFT	TOURO	STY- LIGUR	MAÐUR
	VICTOR — ?	HUNNUR SPEKA									GÖUDUR		
	TANNA- VERB			PROFET- UR FINN					FÄTAR	BÝLING, i LONDON	SHAVUL		
INSPIRA- TION				I LAG!!			EXTRA TÖRESTR- SÖSK KÖTEL			IDEAL	KROOK- TÖRUR BLI G.	2	
URAN		GRINDA-4 REIÐE- FINN								HÖSK			
LOT			VERU	IOED- LOGI	TRALLE AUGUR BYUR	BE- GREP			SUM	"HEVUR"	3		
ABER- DEEN	CRABEN		CHU- MEN		STEFAN- TASUR			VÆL- DRAMUR			ALEA		MAÐUR
A- SKODAN	FVRI- SETTING		BARIUM		TEYLLA				KLEVA		FUGLUR		5
				6			SYRGAIN		FINNIST				
PLATA		KONGUR i JOHNNY — ?			GRAMM	HEIJUH			A- VIKCAN				
INGI P. CARLSEN			SVIKIN	7	SKRÁL	ERSHAN			ÞASGA				
KUGV (BRUNN)			JOD		HAGUR	8				FAREN	LAND		
EFFR- LIT			ARBEIÐ- R		FELDA- SLAG					HEIT	VILLU		
					KALUM		TONS	GOTT					
					KONU		KONU	KUUK					
KAUNNE	PRO- NOMEN					JOHANNA — ? KELM.				A-SKRIFT	ARBOG		
LYNDI OCEAN	HYDRO- GAV		BETA		ILATI						SHUGA		
INN- SKOT			GATE- ROG		ITALIA					NAUTILUS			
KELI- NANN	10		"TAB"		II	"BEST" (TAKT)			SANGUR	ANNA HANSEN	KELUR INN- ÞRÖÐE ISLAND	9	
					SPANIA				CARBON				
SEKS		R 1683- 1757				METUR			TELU- INN- VALUR				

KROSSORÐAGÁTA

Loysnin frá seinastu viku

Loysunarorðið: VEITSLUGÁVAN

V	I	K	I	N	G	U	R	I	B	M	E	
E	M	I	L	U	G	G	A	R	H	O	L	T
D	M	J	O	L	L	T	U	B	O	R	G	I
R	I	U	L	L	I	N	N	A	F	T	A	O
U	R	I	S	S	N	A	R	T	E	R	I	K
R	I	H	A	L	O	O	V	N	N			
131	S	K	I	L	A	G	O	B	U	R	S	A
S	N	N	L	G	L	R	N	H	E	R	I	
P	O	U	O	B	I	O	N	G	G			
A	M	T	S	R	A	D	N	O	E	L	R	U
A	A	T	D	U	N	M	A	R	I	A		
S	L	U	P	P	E	M	N	R	N	R		
K	T	O	I	K	O	S	K	G	B	R	N	
J	B	D	I	N	K	A	V	A	R	O	K	E
O	L	A	V	S	O	K	U	B	J	O	R	O
T	D	I	A	N	A	V	A	T	N	B	S	A

Hvønn leygardag

er krossorðagáta í blaðnum. Drigið verður millum røttu inn-sendu loysnirnar. Vinningurin er ein bók frá Bókadeild Føroya Lærarafelags ella Føroya Skúlabókagrunni. (Krossa av á listanum høgrumegin, hvørja tú best kundi hugsað tær).

Fyri at verða við í dráttinum um vinningin, má loysunar-
orðið vera okkum í hendi í *seinasta lagi hósdagin*. Vinnarin
verður saman við loystu gátuni kunngjördur í blaðnum næsta
leygardagin.

Sendið loysunarorðið til: **Sosíalúrín, Box 76, 110 Tórs-
havn** – og viðmerkið »**Krossordagáta nr. ...**« á bálvan.

**Vinnari: Sólgerð Foldbo,
á Gaddini,
520 Leirvík**

Loysunar-
ordið:

01010.

Bústaður:

Bygd/býur:

.....

Lesið føroyskt – hugsið føroyskt!

**Frá
BÓKADEILD
FØROYA LÆRARAFELAGS:**

- ☐ Ljósini slókna
- ☐ Sögur úr Port Janua
- ☐ Biblían í orðum og myndum
- ☐ Indíánararnir. Sögan um upprunafólkið í Norðuramerika
- ☐ Mangt er millum himmal og jörð

**Frá
FØROYA
SKÚLABÓKAGRUNNI:**

- ☐ Samfelagsfræði 1. Tú og samfelagið
- ☐ Heimssöga 1
- ☐ Sögan um hini
- ☐ Lív og gróður
- ☐ Orðaskyn. Mín fyrsta orðabók

*Bækur og annað tilfar
– bæði innan og utan skúlagátt.*